

Népfrontaktivisták kitüntetése

Ünnepélyes esemény színhelye volt tegnap, csütörtökön a Hazafias Népfront megyei titkársága. Alkotmányuk törvénybe iktatásának közelgő évfordulója alkalmából kitüntetések adtak át népfrentaktivistáknak. Nagy István, a népfrent megyei elnöke köszöntő szavai után átnyújtotta Forgó Pálné (Szeged), Barta Istvánnak (Kövegy), Kiss Imrénnek (Szentés) és Hofgang Péternek, a népfrent városi bizottsága alelnöké-

nek a népfrent Országos Tanácsa által adományozott Népfront Munkáért kitüntető jelvényt. Lévai Sándorné, a megyei népfrentbizottság alelnöke pedig békemozgalmi munkásságáért kitüntető oklevelet kapott. Gyárfás Mihály, a megyei pártbizottság osztályvezetője meleg szavakkal gratulált a kiemelkedő társadalmi munkát végző aktivistáknak. A kitüntetettek nevében Hofgang Péter mondott köszönetet.

Darusok védelme

Érintésvédelmi berendezést készített az áramutések megelőzésére két pécsi szakember. A szerkezettel a darukon dolgozó embereket védik. Ha a daru nagyfeszültségű vezeték közelébe ér, a veszélyre kürtjel figyelmeztet. S ha a vezető mégis továbbhaladna, a kritikus távolságon belül a gép automatikusan leáll. A találmányt a KGST-országok is szabadalmazták.

A versenyképesség és feltételei

Büszkeséggel tölti el az utazót, ha valahol a világban magyar gyártmányú portékára, holmira, hazai gyümölcsre vagy zöldségre bukkan, ha megtalálja ezeket a nagyhírű áruházak, márkás cégek pultjain. Mégsem szabad arról gondolni, ha egyik-másik országban találkozunk itt-honni termékkel, már minden rendben van a sokat emlegetett versenyképességünk körül. Ha a külföldi piacán már részt veszünk, még nem biztos, hogy versenyképesek is vagyunk. A kis mennyiségű, nem gazdaságos export sokszor csak formális, gyakran önámítás. Alapvető követelmény tehát, hogy amit gyártunk, az korszerű legyen, nemcsak hazai értelemben. Ugyanakkor nagy mennyiséget tudjunk belőle előállítani, hogy a kezdeti szállítást követesse az újabb. Fontos az is, hogy lehetőleg megbízható partnerrel kössünk tartós kapcsolatot. Hasonló szempontok vezetnek a mezőgazdasági termelésben is. Mindehhez természetesen ismerni kell az importáló országok sajátosságait, termékeinek piaci esélyeit, és nem utolsósorban a különböző buktatókat is.

A versenyképességnél nagyon lényeges alapfeltétel az igények, a szükségletek időbeni felismerése és az ismeretek helyes adaptálása. Különösen hasznos ez akkor, ha a megváltozó tudományos-technikai előrehaladás új fogyasztási, felhasználási és alkalmazási lehetőségeit is számításba vesszük. Ezért halljuk sokszor, hogy a versenytársaknál rugalmasabban igyekezzünk a vevők kívánságaihoz igazodni az előnyösebb üzletkötés reményében. Exportra dolgozó vállalatainknak, gazdaságainknak a megbecsült partnere rangot kellene mielőbb elnyerni.

Miért szólunk minderről? Mert nagyon kellemetlen, ha külföldön meglátjuk a magyar árukat és mikor megkérdezzük a vevők és eladók véleményét, rosszat hallunk. Nem biztos természetesen, hogy amit kapunk, az elmondandó nekünk, az mind igaz, de valami igazság mégis benne rejlik. A versenyképesség alapfeltételei közül tehát valamelyik hiányzik. A kifogástalan minőségű áruval nyilván nincs ilyen baj. Nem új, hogy a konkurrenciát a kis hibákból gyorsan nagyot csinál, csakhogy elverhesse a port árunkon. Ilyen támadási felülettel a versenyképesség nem alakulhat kedvezően. Többszörös figyelmet kíván ez mindannyiunktól. A Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalatnál mondták el a vezetők, hogy a gyártás során hányszor ellenőrzik a paprikaőrleményt, mire a kiszállítást engedélyezik. Mind szigorúbb feltételeket szabnak, mert a márka védelme ezt kívánja. Nem lenne ildomos, ha minőségi kifogás miatt kerülne háttérbe a világpiac paprikánk a spanyol, a jugoszláv, a bolgár, a román, sőt marokkói kertészek egyre növekvő termelése mellett. A példával a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok figyelmét kívánjuk felhívni. A mezőgazdasági termelésben, s az exporttermékek előállításánál, a jelenleginél szigorúbb ellenőrzést kellene bevezetni.

Mivel a hibalehetőség elég nagy, szigorúbb követelmények betartása lenne célszerű. A külkereskedelmi vállalat a szállítási utáni kifogást már csak úgy tudja némiképpen korrigálni, hogy az exportra szánt terméket jóval olcsóbban kínálja eladásra. Apró és bosszantó hibák okozhatják ezt, amit könnyen kiküszöbölhetnének. A külföldi piacán mezőgazdasági termékeink versenyképessége épp olyan fontos, mint az ipari áruké. Nyilván kevésbé rögződött még belénk a jobb minőség előállítására törekvés. Eddig a mennyiségi termelés volt főként előtérben. Kutatók, termelők egyaránt ezt tekintették elsődlegesnek. Nem vitás, valóban lényeges a mennyiség, de lépünk tovább, és ennek már a minőségben kellene megmutatkoznia.

Sajnos, magam is észrevettem több ízben, hogy a külsőre, vagyis a csomagolásra keveset adunk. Kapunk is ezért éppen elég szidalmat, s származik is

belőle éppen elég árueleértékelés. Mintha nem tudnánk csomagolni. Pedig az exportra felajánlott áru évről évre emelkedik más országokban is a termelés növekedése miatt. Hiába hangoztatjuk, hogy a legjobb ízű a magyar zöldpaprika, ha a lánán szakadt és gyűrött a jelzőcímké, s az öreg, bajszos pipás bácsi is lejárt, romantikus cégér, nem valami vonzó. A belső díszítőpapír, vagy szegély többnyire zászlóként ki-lóg, s díszítés helyett csak csúfít. A lánában a gyümölcsök összefogtatva, megnyomódva kevésbé mutatósak, így nem csodálkozhatunk, ha a külföldi üzletek kirakatában a magyar paprika tovább vár a vevőjére, mint a spanyol, az olasz, a francia, vagy a bolgár. De az almák és őszibarackunk sorsa sem dicsőítőmentes. Hiába verjük a mellünket, hogy a szatmári őszibaracknak, kecskeméti sárgabaracknak, szabolcsi jónatánunknak párja nincs. Ezek is a csomagolás módja miatt kerülnek háttérbe. Korábban állapították meg, hogy a csomagolástechnikánk nem követte elég rugalmasan a külföldi igényeket. Valószínűleg ez is közrejátszik abban, hogy néhány osztrák és nyugatnémet vállalat hordóban vásárolja meg a magyar bort, s odakint palackozza, a helyi ízlesnek és előírásnak megfelelően.

Gyakran hallani értekezleteken, tanácskozásokon, megbeszéléseken, hogy gondolkodjunk a mai vevő fejével, mert csak azok a termékek versenyképesek, amelyek a vásárlási szándékok indítékait is követik. Ennek a gondolkodásmódnak kell kialakulnia a termelőszövetkezeteknél, és az állami gazdaságoknál is. A követelményeket nem kifogásolni, hanem szigorúan betartani indokolt. Versenyképességünket a mezőgazdasági termelésben, de különösen a kertészeti ágazaton belül, nagyban szabályozza a helyes szemlélet. Jó, ha a gazdaságirányító szervek is tudják, mit kívánnak a közvetve velünk is kapcsolatban álló külföldi vevők.

Büszkeséggel tölti el az utazót, ha valahol a világban magyar termékkel találkozunk. De igazán büszkék csak akkor lehetünk, ha ehhez megbízható minőség, rendszeres szállítás, kifogástalan csomagolás is párosul. Mindez pedig rajtunk múlik.

Radics Ferenc

Rázós síneken

Két nap alatt beteg lett a 4-es villamos vonalán. Ha egészséges, bírja azt is a villamosvezető, de az a legrázóbb. Hiába új több szakasza is.

— Két éve balesetem volt, onnét minden baj — mondja Csóti Istvánné.

A teherautó váratlanul a villamos elé ment.

— Észnél kell lenni ilyenkor. Az ember ösztönösen fekezne, de mi lesz az utasokkal? Velük nekem kell számolni, akkor is, ha a gépkocsivezetők tévednek is. Megállni ritkán lehet. A fékezés csak az ütközést csökkenti.

Két év után derült ki, a rázós vonalon: gerince sérült meg súlyosan. Akkor két héttel a gyerekek öltöztették, úgy ment munkába, egy hónap után meg javult, elmúlt a fájdalom.

Most már tudja: vétett ön-maga ellen. Akkor kellett volna kezeltenie magát.

De most van táppénzen. Még egy-két napig. Mert nem tud otthon megmaradni és — mert kell a pénz. Tíz éve egyedül neveli két gyermekét, Istvánt és Erikát.

— Hogy szólították kollégái? — Jutkáknak. De nemigen érnek rá megszólítani se. A 4-esen azonnal indulunk vissza, a 3-as — az az én állandó vonalam — jobb: fordulónként 10 perc marad. Jót tesz pár szippantás friss levegő. Harminc perc a menetidő.

Komolyan beszél, megfontoltan. Csak a szemén látom: biztosan vidám, tréfás kedvű. Egyszer neveti el magát, azt mondja: „Nagy szám van ám! De ez az egyetlen fegyverem.”

— Fegyver? S az mire kell? — Kívülálló alig hiszi: nagyon szigorú az ellenőrzés nálunk. Van, hogy a fa mögött áll az ellenőr, mért, nem késtem-e. S ha három írásbeli figyelmeztetésem van, ugrik az éves 5 ezer forintos jutalom.

— Volt már ilyen? — Három éve vezetek, még mindig megkaptam. A jutalmat.

— És „írásbeli”?

— Három persze sose volt. Pedig könnyen beszerezhetem. Nekem a sorompó a legnagyobb ellenségem a 3-as villamoson. Elöttem 5 perccel előbb lezárják, mint a közúti. Vasárnaponként például 5 perc miatt egy órát rá kell dolgoznom.

— Ezt nem értem.

— Az utolsó fordulón 5 perc késés, ha akad, még egyet kell fordulnom. Az ellenőr nem enged be. Nincs ki a munkaidőm.

— Most se értem.

A vállát vonja, mintha azt fejelné: én sem, viszont nem én mondtam ki.

Három nap délelőtt, egy nap szabad, három nap délután. És havonta egy vasárnapja van. Ha délelőttös, éjjel 3-kor kel (pedig közel lakik, a Belvárosban), 4-kor indulnia kell. Ha délutános, fél 12-kor végez. Éjszaka. Tudják ezt az utasok? Nem. Azt se tudják, mikor sütik a kenyereket-kiflijüket. Például.

— Azt a sok ideges utast! Ha késnek, nem győzők hallgatni. Pedig miattam soha, nekem aztán nem ráérok az utam! Nagyon gorombák tudnak lenni az emberek. Ez majdnem olyan fásadtó, mint az egyre nagyobb forgalom. En minden sarkon előre lassítok, maga azt nem hiszi el, milyen borzasztó, mikor hirtelen fékezni kell. S ez nagyon gyakori. Mögöttem az utasok. Sok kisgyerekek. Öregek.

— Volt már hibás...?

— Balesetnél? Nem. Az első évben rögtön hat ütközésem volt. Az is, amelyiknél megsérültem. De mit szóljak? Egyik kollégánom lábát most fogják másodszor operálni.

— Mi a nehéz?

— Van, aki nem írja alá: szerintem ez idegfeszítő munka. Nekem biztos kimutatná a gyomoridegességet. Minden mozgó tárgyra figyelek. Ha megáll egy ember, azt is lesem. Embert még nem ütöttem, jaj, azt ki se bírnám.

Azt hiszem, nagyon egyedül érzi magát.

— Néha az is jólesik, ha rámmordul egy utas. A vezetővel beszélgetni tilos, tudja. De a napi utasok köszönnek, szídják vagy dicsérik az időt. Ez jó, ez nagyon jó.

— És még?

— Nincs társaságom, baráti köröm. Sajnálom azt a kevés időt megvonni gyerekeimtől. Ha valami intéznie valóm van, sürgős dolgom, a vállalat elenged, beosztást keresnek, tudják és becsülik, hogy egyedül nevelem őket.

— Tervei?

— Még sokáig szeretném vezetni a sárga villamosokat.

— És mit szeretne még, na, mégis? — unszolom.

— Hogy ne nézzenek le minket, villamosvezetőket. Amikor én elsápadok egy fékezéskor, és megnémulok, és kiver a víz — ne nevesselek. Én ilyenkor szóhoz se jutok. Nem magamért, még mindig és soha nem magamért szalad ki az arcomból a vér.

Kézfogása határozott.

Azt gondolom, nagyon őszintén beszélt és igényesen, jól dolgozni csak ekkora felelősségtudattal lehet.

Pár nap, és visszaáll a forgalomba. Ahol kitérni mindenki más tud, csak a villamos nem.

Szöke Mária

Zöldség az utcán

Ács S. Sándor felvétele

Néhány bátor kirakodóval az előző években is találkozhatunk a zöldségboltok előtt, de többen magyaráztkodtak inkább, mint próbálkoztak. A munkaerőhiányra panaszkodtak leginkább. Most sincs több boltos ugyan élelmiszerboltjainkban, de a kereskedelem jobban átlátja föladatát: a bő termést neki kell eladnia. Az élelmiszer-kiskereskedelmi vállalat központjában hallottuk, néhány üzletük zöldségforgalma megduplázódott, hiszen a magát kínáló szép gyümölcs és zöldség mellett nehéz elmenne az utca járókelőinek. A dupla forgalom persze igen nehéz munkát jelent a boltosoknak, szinte megállás nélkül dolgoznak, sokszor a forró napon. Az utcára költözés velejárójaként engedélyes dinnyevásárt hirdetett az ELIKER, és méltányos áron hozza forgalomba a konzervgyártól átvett paradicsomot, uborkát és zöldpaprikát is. A vásárló háziasszony most kezdi érezni, hogy jó zöldségtermő földek veszik körül Szegedet

Együttműködési megállapodás

A lakosság egészségének védelme érdekében a közegészségügy feladata az emberre káros környezeti tényezők okainak feltárása, a tényezők csökkentése és kiküszöbölésének vizsgálata. A KÖJÁL-ok működési területe e feladatok során határos — számos esetben közös — az állategészségügyi állomások működési területével. A Csongrád megyei Állategészségügyi Állomás és a megyei KÖJÁL a közös területen végzett munka összehangolását, a párhuzamos vizsgálatok fokozatos kiküszöbölését tűzte ki célul a hatékonyság, a szakmai színvonal növelése, az intézetek anyagi erőforrásainak körültekintőbb, jobb felhasználása érdekében. Ezért együttmű-

ködési megállapodást írt alá a két intézet igazgatója tegnap délelőtt Szegeden.

A megállapodás értelmében például a KÖJÁL értesíti az állategészségügyi állomást a járványügyi vizsgálatokkal kiszűrt szalmonella pozitív esetekről, hogy ehhez kapcsolódóan az állategészségügyi vizsgálatokra is sor kerüljön.

A település-egészségügyi területen megindítottak a nagyüzemi állattartó telepek komplex településhigiénés és laboratóriumi felmérését. Élelmiszer-egészségügyi téren kiterjesztik az élelmiszer-bakteriológiai vizsgálatok eredményét, amelyek felhasználásával hamarabb feltárhatók a hiányosságok. Közösnek végzik a higiénés helyszíni vizsgálatokat is.

Ülést tartott a KISZ megyei bizottsága

Szegeden ülésezett tegnap a KISZ megyei bizottsága, Bodi Györgynek, az ifjúsági szövetség megyei első titkáranak elnöklétével. A testület ülésén részt vett Nemes Ildikó és dr. Frank József, a KISZ KB tagjai, valamint Kiss János, a KISZ KB munkatársa.

Az Ifjúsági Figyelő munkájáról Fehér Kálmán, a lap szerkesztője terjesztette elő írásos beszámolóját. Ezt követően a magyar-lengyel ifjúsági barátsági napok megyei eseményeiről Tóth Zsuzsanna megyei titkár; a XI. Szegedi Ifjúsági Napok rendezvényeiről dr. Dékány Klára, a KISZ Szeged városi

Bizottságának első titkára tartott szóbeli tájékoztatót. Több mint 10 évvel ezelőtt hívta életre a KISZ Csongrád megyei Bizottsága tájékoztató lapját, az Ifjúsági Figyelőt. A lap jól betölti szerepét.

A testület elfogadta a beszámolót, s meghatározta a lap még színvonalasabbá, politikusabbá, változásához szükséges tennivalókat. A vitában felszólalt Kovács László, a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója, Kókai Gyula, a Szegedi Nyomda partitkára, valamint Miklós László, Ludányi István, Papp István, Óz Károly, Bérczi Sándor, Szilvási Rozália, valamint Kiss János.